

Iz naših hribov

Letos je predvsem mlajša generacija alpinistov spet plezala v klasičnih skalnih smereh v zimskih razmerah. Vrhunskemu vzponu dveh Rokov, ki je bil opravljen decembra v Sfinji, je sledilo še kar nekaj dobrih. V Nad Šitom Glavi sta Mitja Šorn in Jurij Hladnik preplezala Jeseniško, Matjaž Jeran in Mojca Žerjav Trmaste kamine, Matjaž z Matevžem Kunšičem pa še Smer po zajedi. V severni steni Šit sta Aleš Česen in Jurij Hladnik prosto opravila z JLA, Jurij pa je z Gregom Benedikom preplezal tudi Parižanko v Debeli peči. V mrzlem koncu nad Jezerskim sta v smeri Šimenc-Škarja plezala Miha Habjan in Janez Peterlin, ker pa se jima je plezanje zavleklo v noč, sta sestopila na Bivak pod Skuto in drugi dan nadaljevala v Kamniško Bistrico. V skoraj poletnih razmerah sta Medvoško smer v Temenu preplezala Rok Blagus in Tina Di Batista.

Zaradi obilice snega so letos zelo popularne tudi grape, v katerih se vsak konec tedna kar tare zagnanih alpinistov. Med težjimi ponovitvami velja omeniti 3. ponovitev Kačje sline v Loški steni, ki so jo opravili Mitja Šorn, David Sefaj in Jurij Hladnik. V južni steni Mangarta sta Peter Podgornik in Zlatko Koren preplezala prvenstveno smer Bija drekerija (V/M5+, 6; 2 R, preostalo sneg in strme trave do 70°, 1000 m). Smer je pozneje doživela kar nekaj ponovitev.

Tudi slapovi so v letošnji zimi odlično zamrzili, predvsem pa so se zaradi dolgotrajnega mraza kar dolgo obdržali. V Julijskih Alpah so bili najbolj oblegani slapovi v Tamarju, razvpiti Lucifer v Martuljku, Zapotoški slapovi v Zadnji Trenti in slapovi pod Prisojnikom. Od težjih velja omeniti vzpone v dolini Koritnice – po Psihoanalizi (Aljaž Tartnik in Miha Lampreht) in Člevcu (Dejan Miškovič in Grega Malenšek) – ter dvojni vzpon v Membrani (WI7–); Dejan Koren je opravil 1. ponovitev, pozneje pa sta jo preplezala še Jure Niedorfer in Matevž Gradišek. Aljaž Anderle, Peter Jeromel, Urban Golob in Janez Stegnar so preplezali Peričnik (WI5+), Aljaž pa je v dolini Dunje preplezal tudi dva prvenstvena slapova: najprej s Klemenom Premrlom Jaz pa tebi mamó (70 m, WI5+), zatem pa z Andrejo Jagodic še The way you move (140 m, WI5+). V Kamniško-Savinjskih Alpah so alpinisti uživali v slapovih Logarske doline in Robanovega kota ter Jezerskega. Tam sta Ledinska slapova verjetno doživela rekordno število obiskovalcev.

Še dva »zmešana vzpona«: v Tamarju sta Dejan Miškovič in Rok Šisernik opravila drugo prosto ponovitev Super slapa Kosobrin (M8+). Smer Spekter pod Prisojnikom pa je tudi doživela že naslednji dve ponovitvi; zmoгла sta jo Blaž Navršnik in Dejan Koren.

»Zmešani vzponi« v Dolomitih

V bližini Toblacha v dolini Val di Landro leži previsna luknja, ki ponuja obilico težkih kombiniranih smeri. Andrej Grmovšek je v njej preplezal smer Fly in the wind (M10 – brez ostrog). Z Markom Lukičem sta ponovila tudi smer La via e bella (M11). Tanja Grmovšek je spet dvignila svojo raven; najprej je preplezala smer Stille Erinerungen (M8+), naslednji dan pa še nadaljevanje te smeri čez svečo z neznanim imenom in končala na vrhu smeri Fly in the Wind, ki je ocenjena z M9. Dejan Miškovič je na flash preplezal smer, ocenjeno z M10, Rok Šisernik pa je na enak način uspel v M8. Anže Marenče je svojemu spisku kombiniranih smeri dodal Fly in the wind. Na srečanju alpinistov v Valle Varaita v Italiji so Anže Marenče (AO Kranj), Erik Švab (AO SPD Trst) in Klemen Premrl (AO Tržič) preplezali impozantno svečo Damocle (WI6/6+) v dolino Valle Brembano. Značilnost smeri je velika verjetnost podrtja.

Novice je zbrala Tina Di Batista.

Četrto leto slovenskega pokala v lednem plezanju

Tekme v lednem plezanju v okviru SPLP so tokrat potekale že četrto leto zapored. Prva tekma SPLP je bila v naravnem plezališču pri Češnjici, ki so ga s prostovoljnimi delom uredili člani AO Domžale. Drugič so se ledeni zanesenjaki srečali v Balosu pri Črni na Koroškem. O obeh srečanjih smo v PV že poročali. Tretja tekma je bila hitrostna preizkušnja na naravnem slapu Palenk v Logarski dolini, s katerim je narava poskrbela za najdaljšo hitrostno progo v zgodovini hitrostnih tekem v Sloveniji – kar 60 metrov bolj ali manj navpičnega ledu. Tekmovanje se je udeležilo 12 hitrih fantov in 4 hitra dekleta; najhitrejša med njimi sta bila Lovro Vršnik (PK Nazarje) in Urška Bačovnik (AO Ljubljana Matica). Zadnje tekmovanje v sezoni je potekalo v soteski Mlačca pri Mojstrani na naravno-umetnih slapovih. Udeležilo se ga je presenetljivo veliko število tekmovalcev (21) in pet tekmovalk. Najboljša v težavnosti sta bila Primož Hostnik (AO Tržič) in Tanja Grmovšek (AAO Kozjak), najhitrejša pa Matevž Vukotič (ŠDLP Mlačca Mojstrana) in Tanja Grmovšek. Zanimanje medijev za zadnjo tekmo je bilo večje kot na prejšnjih prizoriščih. V skupni razvrstitvi SPLP 2006 so v težavnosti na prvih treh stopničkah pri moških Primož Hostnik, Klemen Premrl (AO Tržič) in Peter Jeromel (AK Slovenj Gradec), pri ženskah pa Jasna Pečjak (AO Domžale), Valerija Jesenovec (AO Domžale) in Sandra Voglar (Posavski AK). Vrstni red v hitrosti je nekoliko drugačen; pri moških si sledijo Matevž Vukotič, Nikolaj Šumnik

(AO TAM) in Jernej Vukotič (ŠDLP Mlačca Mojstrana), pri ženskah pa Valerija Jesenovec, Polona Juričinec (Akademski AO) in Jasna Pečjak. Več o tekmovanjih je mogoče prebrati na spletnih straneh <http://www.ad-pecjak.si/ice/tekme.htm> in <http://www.ice-climbing.net>.

Izvedbo SPLP so omogočili: Planinsko društvo Domžale, Mobitel d. d., Mizarstvo Štular, Promontana, Dumo, Trekking šport-Petzl-Charlet Moser, K & K Žiri-Grivel, Atelje G & M, TOM – Tapetništvo TR, d. o. o., Zlatarstvo Pavlovski Doni, AKEM, d. o. o., Metropool biljardnica Kranj, Sokol group, DZS, Slovenska knjiga,

d. o. o., Rodeo team-Ožala Bolle, Sidarta vodniki, Vertikala, d. o. o., Zuba – Matjaž Zaluberšek, s. p., Avtoservis Reflex, Tab, d. d., M..P.I. Mežica, Mizarski servis Marka Anželaka, s. p., Climbersonly Uroš Perko, Ideja Kogelnik Aleš, s. p., Šumah avto – Šumah Miroslav, s. p., Prislana ključavničarstvo, Gradbeništvo Stane, Bhs Avtomehnika Ovcjak, Gradbeništvo Kuštomaj, Trgovina Mojca šport, Midra, d. o. o., Prodajalna David, Preša pub, Peca commerce, El-Kk, d.o.o., Petrol Žerjav, Pekarna Rednak, Okrepčevalnica M, Kmečki turizem Kajžer, Gostilna Krebs, Gostišče Krivograd, Enduro, Infosys, Intertehna. Posebna zahvala postaji GRS Prevalje!

M. P.

Umrli je Heinrich Harrer

7. januarja je v 93. letu starosti na domačem Koroškem umrl Heinrich Harrer, zadnji živi član štiričlanske naveze, ki je leta 1938 prva preplezala zloglasno severno steno Eigerja. Naključje je hotelo, da je za vedno odšel skoraj natanko leto dni po smrti Anderla Heckmairja (ta je umrl 1. 2. 2005), vodilnega v zmagoviti navezi; Harrer je večino vzpona plezal zadnji. O zgodovini vzponov, pa tudi o svojem lastnem vzponu v Eigerju je napisal knjigo *Beli pajek*, ki je bila l. 1984 prevedena tudi v slovenščino. Delo prav v ničemer ne zaostaja za bolj znanim Heckmairjevim, morda ga v nekaterih pogledih celo prekaša.

Harrer je bil že od mladih let navdušen športnik; najprej se je izkazal kot odlični smučar, pozneje pa se je začel ukvarjati predvsem z alpinizmom. Plezal je v raznih predelih Alp, odprl je tudi nekaj prvenstvenih smeri, v katerih še danes precej plezajo, npr. v severozahodni steni Zahodne Cine (V) in južni steni Punte Grohmann v Sassolungu (V).

Harrer je svojo življenjsko katarzo doživel ob izbruhu 2. svetovne vojne leta 1939. Takrat se je kot član odprave na Nanga Parbat znašel v Pakistanu in Angleži so ga kot »sovražnega« državljana internirali. Večkrat je skušal pobegniti iz ujetniškega taborišča in končno mu je skupaj s Petrom Aufschnaiterjem tudi uspelo. V 627 dneh sta prehodila 2000 km in se znašla v Lhasi, prestolnici takrat še svobodnega Tibeta. Harrer se je kmalu zblížal z mladim dalajlamo, verskim in posvetnim voditeljem te skrivnostne dežele, in postal njegov življenjski mentor. Ob spoznanju miroljubne in spravljive lamaistične filozofije se je tudi povsem spremenil. Zagrizeni nacist, poln fobij in fanatizma, je spoznal popolnoma nasproten življenjski vzorec in ga sprejel za svojega. Do svojih zadnjih dni je ohranil iskreno prijateljstvo z dalajlamo in se z njim redno srečeval. Svoje bivanje v Tibetu je mojstrsko opisal v knjigi *Sedem let v Tibetu*.

Pozneje je Harrer postal svetovni popotnik, obiskoval je neznane dežele (Aljasko, Borneo, Novo Gvinejo, Kongo, Himalajo), o njih veliko pisal in tudi posnel številne dokumentarne filme.

Z njim odhaja eden zadnjih predstavnikov t. i. »herojskega alpinizma«, ki je razvojno dosegel vrh v tridesetih letih prejšnjega stoletja. Novodobne generacije alpinistov včasih malo zviška gledajo na to slavno obdobje zgodovine svetovnega alpinizma. Vendar to po mojem mnenju izvira zgolj iz slabe obveščenosti. Zato bi bil čas, da se nekatera Harrerjeva dela (spet) prevedejo v slovenščino.

✉ Andrej Mašera   ✉ Tone Wraber

